

SZERETET

HAVONKÉNT EGYSZER MEGJELENŐ
VALLÁSOS, REF. EGYHÁZI FOLYÓIRAT

A Hevesnagykunsági Ref. Egyház-
megye hivatalos közlönye. Meg-
jelenik Kisujszálláson. Szerkeszti
és kiadja: Török Imre esperes.
Előfizetési ára: egy évre helyben
25.000, vidéken 30.000 papirkorona.
Egyes példány ára 3.000 korona.

XV. évfolyam. — 6. szám.

Kisujszállás, 1926 június hó.

Lö pti palé!

Mikor Párisban jártam 1924 nyarán, megálltam Verszályban a „Kis-Palota“ előtt (mert hogy a cím magyarul ezt jelenti: Kis-Palota). Bemenni nem akartam. Félttem, hogy megátkozom. Ott irták alá, június 4-én volt 6 esztendeje, magyar hazánk halálos ítéletét, Kis Trianonnak is nevezik. Érdekes dolog, hogy egy kis szójátékos erőltetéssel Tria-non magyarra így fordítható le: Háromszor Nem! (Nem, nem, nem, soha!) Már t. i. hogy nem nyugszik bele abba, amit ott végeztek, soha a magyar lélek,

A fiam is, ki most egy évig külföldet jár, tanul, — volt ott Trianonban s onnan irt hozzám pár hete néhány sort: „Könnyekkei a szememben, s lelkemben fájdalommal... itt vagyok“

Rendőr-atyámfiat tanítgatom pár év óta, s legutóbb épen Trianonról beszéltem nekik. Álljon itt tanulságul mindeneknek, amit nekik tanítottam,

Előrebocsátom, hogy ha minden magyar ember csillanó kaszája kiegyenesednék nagy éles fegyverré s ha minden harang a magyar tornyokban magától megzendülné vésszesen, s minden magyar ember szívár-ványszínü szent zászlók alatt egy óriási harcra kelne fel: mit tehetnénk mi parányi nemzet az angol hadi flotta, a francia légiók és repülőgépek, az amerikai tankok és az olasz, meg nem tudom milyen szuronyerdő ellen. Elessünk, mint Mohácsnál?!

Nem így gondolom, Másként gondolom.

Négy pontba foglaltam tanításomat arról, miként szerezhethjük vissza, amit Tria-non elvett: 1. Magyar hazánk buzgó szerelme által. Azaz: szeressük azt úgy, mint apáink. Mint például azok, akik most lesz 400 esztendeje (aug. 29-én) — hogy megvédjék hazánkat akkori nagy ellensége a török ellen, 200 ágyu torka elé, halálba

mentek, elhullottak Mohácsnak mezején. Meg azok, akik egész életüket, minden gondolatukat, szívük minden mozdulatát, minden lépésüket, minden cselekedetüket, minden fillérüket, még szájuk betevő falatját is a hazának szánták és szentelték (pl. Széchenyi stb.) — 2. A honfiak egymás megértése s egymás iránti igaz magyar szeretete által. Aki-nek kevesebbje van vagyonban, mint a más-
siknak; aki egyik vagy másik felekezethez tartozik; — aki ilyen politikai párt hive, vagy amolyané: másikat, magyar a magyart ne gyűlölje, mert különben ránk szakad még jobban is az Ég. — 3. A kötelességteljesítés s becsületes munka által. Mint mondám a rendőrtestvérek előtt: rendőr a poszton, lelkész a katedrán, iparos a műhelyben, kereskedő a pultnál, földmivesz az eke szarvánál hiven álljon. Munkás karunk s gondolkozó elménk minden lendülése egy egy rög visszaszerzése régi területünkből.

4. A legutolsó és a legfőbb: Isten féltelme, vallásosság, imádság, — a legfőbb Jóságba, a legnagyobb Hatalomba vetett bizodalom által. Ő ad szívünkbe szent érzéseket Lelke erejével, hazaszeretetet és egymásiránti jóakaratot is; ő segít a munkában, kötelességünk teljesítésében — s mit mi munkával, küzdéssel véghez nem vihetünk, az Ő kegyelme elvégzi helyettünk,

Emberi igazságtalanságot jóvátévő igazságos nagy Isten, könyörülj meg rajtunk! Ott fenn az Ég öröknagy templomában változtasd meg, amit Trianonban, a pti paléban emberi fortély szegény magyarok vesztére kifundált.

Kedves Olvasóim!

Mit adtatok az Istennek a sok áldásért, melyeket ez esztendőben reánk áraszt? Vagy hálátlanok akartok maradni?

A világháboru halott hőseinek emlékezete.

Dr. Ravasz László budapesti püspök-lelkész egyik remek predikációjában azokról emlékszik meg, arról a körülbelül 9 millió hősről, kiknek életébe került a nagy világfergeteg.

Ki tudná elképzelni, mennyi ez a 9 millió halott hős? A püspök így mondá:

„Embertestvérem! Gondold el, hogy ez a roppant halottsereg csendes temetési menetben végig megy ablakod előtt. Négyes sorokban, véresen, szomorun mennek egy távolból hangzó szívtépő halotti induló ütemére. Te már egy órája nézed, s még alig, hogy 16 ezer ember ment el előtted. Késő estig nézed, s még csak 160 ezer ment el. Elmégy, lefekszel, reggelig vonul a menet: 380 ezer halott ment el még csak. Dolgod után látsz, napot nap után örölsz le, a halottak még mindig mennek. A *hatodik hét* vége felé ritkul a menet, már csak elvétve jó egy-egy, de te megőszülve roskadozol s félőrülten bámulsz ki az ablakon, már észre sem veszed, mire elfogyott. S ezek közül egyért is szinte megszakad a szived: a te saját halottadért! Most képzeld el azt a fájdalmat, amit az az egész sereg támasztott, maga után hagyott.“

Május utolsó vasárnapján emlékeztünk templomainkban a magyar halott hősekről, elmentünk sirjaikhoz, virággal halmoztuk el azokat, ünnepek folytak le a halott hősök emlékoszlopainál. Mennyi bus emlék, mennyi fájó szívből szakadt imádság!

Legyen e bus emléknapi tanulsága ide jegyezve: Mi éljünk azért a hazáért, amelyért ők meghaltak.

A konvent.

Magyarul e szó: összejövetelet, összegyűlést jelent. A magyar református egyház legfőbb kormányzó gyűlése ez. Nem csoda, ha a legnagyobb, legnehezebb, legfontosabb egyházi kérdések itt vetődnek fel.

Igy volt mostani gyűlésünkben is. Május 23-26 napjain. Budapesten a hatalmas székház konventi termében volt a gyűlés. Körülbelül 30-an voltunk együtt. A püspökök, egyházkerületi főgondnokok mind s az egyházkerületek választott küldöttei. Ott volt Haig ur is, Londonból, a Brit és Külföldi biblia-társulat küldöttje. Beszédjének hatása alatt elhatároztuk, hogy minden évben, szeptember utolsó vasárnapján, minden református egyházban biblia-ünnepély tartassék, mely alkalommal a biblia világhódító útjáról az életen át zeng majd az Ige minden ref. templomban egész Magyarországon.

Dr. Ravasz László püspök indítványára elhatározott, hogy az egész országban egységessé tétessék a templomi itenitisztelek.

Nagy érdeklődést támasztott a Tiszántúli egyházkerület előterjesztése, amely a konvent közbelépését kéri az erkölcsrontó sajtó, irodalom és a divat kinövéséi ellen. A ledér táncok betiltandók, s felhívás intéztetik társadalomhoz a régi tiszta erkölcsök visszaállítása dolgában.

A táborig püspök katonai eklézsiákat formált. A katonák lelki gondozása a legbehatóbban felvétetik. Katonai egyházi gondnokok és katonai presbyterek működnek a táborig lelkészek mellett.

A rabok és vizsgálati foglyok is legmesszebbmenő lelki gondozásban részesítendők.

Korcsmák vasárnapi bezáratása; országos vásárok hétköznapra áttétele; nagy-péntek és a reformáció emléknapijának méltó megünneplése... ilyen kérdések torogtak szőnyegen s nyertek elintézt.

A vallás és közokt. miniszter ur a ref. egyház segélyezésére a tavalyi segély dupláját helyezte kilátásba az 1926-27. évi állami költségvetés keretében.

Megéjeneztek.

Szomorú esetünk, hogy az ugynnevezett »egyházi közalap« (domesztika) vagyona — a magyar pénz leromlása folytán — csaknem egészen megsemmisült. Mi lesz vagyontalan, szegénysorsu egyházainkkal, amelyeket eddigelé a közalap segíthet. Most kell már

szívükhöz nyulni vagyonos református embereinknek, dus örökhagyóinknak, hogy ne a nevető örökösökre testáljanak, hanem azon jó Isten országának javára, akiktől áldásul mindenüket vették.

Iaj, olyan egyházunk is van már, mely — szegénysége miatt — »utolsó lélekzetét« veszi. Így irták.

Ifjusági gyülekezet — ekklézsia — szervezése a debreceni főgimnáziumban

Irta: **S. Szabó József** debreceni főgimn. igazgató.

Az Ifjusági Gyülekezetet az ő (apostoli) keresztyén gyülekezet mintájára szerveztem 1902 ben. Alapszabálya nincs. Az, ami összetartja és vezérli, I. Kor. 13 13. versében foglalt keresztyén alapelv. Ezt vésettük pecétnyomójára is. A gyülekezet lelke, természetesen, a felügyelő tanár, mintegy apostol vagy lelkipásztor. Mellette vannak az őskeresztyén episkoposoknak megfelelő felügyelők, vagy a magyar gondnokok. A legfelsőbb osztály tagjai közül évenként kiválasztott 2 hitelteljes, erkölcsben fényes, magaviselet és tanulás tekintetében jeles ifju. Ezek ügyelnek arra, hogy a gyülekezetben mindenek ékesen és szép renddel történjenek. Előkészítik a gyülekezeteti összejöveteleket, gondoskodnak arról, hogy az összejöveteleken építő előadások tartassanak. Az összejövetelek vasárnaponként tartatnak, nem kötelezők szabály szerint, csak szív szerint. És a szív sokakat vonz évről-évre a gyülekezeteti összejövetelekre, melyeken az intézet fölserdült, konfirmált növendékei vesznek részt, leginkább a felső, V—VIII. osztályból. Tárgyai az összejöveteleknek: gyülekezeteti éneklés, imádkozás, vallásos elmélkedés, bibliamagyarázat, felolvasás, szavalás, solo és öszhangzatos (duett, quartett) ének, zene (hegedün, zongorán). Mindez vallásos, komoly tartalommal, tekintettel főként a ref. öntudat erősítésére és mélyítésére. Ujabban különösen szép és hatásos zenejátékokat produkálnak nagy kedvvel és buzgalommal a növendékek. Az összejövetel rendjét minden alkalommal a gondnokok intézik az összeállított s a felügyelő tanártól jóváhagyott tárgysorozat szerint.

A presbyterek ugyanazt a tisztet teljesítik, amit az apostoli korban, t. i. a gyülekezet erkölcsi életére és épségére, tisztaságára ügyelnek. Az V—VIII. osztályból e tisztre 2—2-öt választunk. Nehéz feladatunk van, mert az erkölcsi élet tisztántartása és a gyülekezet fegyelmezése a nagy gyülekezeteknek is legkényesebb és legodiózusabb munkája. Őszintén meg is vallom, hogy 24 esztendő óta, mióta ifj. gyülekezetem fennáll, e ponton tudtam elérni a legkevesebb sikert. Ugy gondoltam, hogy a presbyterek ébersége, vizsgálódása és a velük való meghitt beszélgetés utján sikerül olyan bizalmas értesüléseket kapnom, amelyek következtében lehetséges lesz az ifjuság körében felburjánzó bajoknak elejét venni s egyeseket, amennyiben a helyes utról letértek, oda szeretettel és gondos kimélettel visszatéríteni. Bizony, kevés esetben értem ezt el. A presbytereket az őszinte cselekvéstől visszatartja a szemérem, az árulkodás vádjától való félelem és a rendkívül kifejtett s a bünöket is takargató tanulói solidaritás.

A diakonusok, — minden felső osztályból szintén kettő, — a gyülekezet reászoruló tagjait segítik. A jótékonyagra nevelést ref. szempontból, rendkívül fontosnak tartom s igyekszem a gyülekezetben azt a növendékek lelkébe minél hathatósabban beleplántálni. E részben csakugyan megható, kedves jelenetek történtek a gyülekezet életében. Több egyháznak is adott régebben segélyt, azonkívül a diák-egyesületeknek, főleg a Bethlen Gábor körnek.

Ifjusági gyülekezetemből többen kerültek ki az életbe, akik ott buzgó ifjusági és egyéb belmissziói munkát végeznek. A több közül kiemelem főként az országos jelentőségre emelkedett Karácsony Sándor budapesti tanárt, »Az Erő« prot. ifjusági lap szerkesztőjét s minden ker. ifjusági mozgalom és egyesület páratlan munkását és dr. Balla Bertalan, debreceni városi tanácsost, a Debreceni Kálvinista Templomegyesület egyik vezetőjét, aki fáradhatatlan és tevékeny munkásságot fejt ki az egyházi életben Mindketten nyíltan hirdetik, hogy az ifjusági gyülekezetben kapták az ösztönt a ker. belmissziói ifjusági és szeretet munkára.

Ilyet minden gimnáziumnak szerveznie kell!

Öröm!

A tiszaderzsi egyházközségben, a már régebben összehordott anyagokból, most épül a szép új iskola. A hiveknek nagy áldozatával történik ez, de lesz is öröm, ha készen lesz a tanulás hatalmas csarnoka s milyen dicsősége leszen ez az ifjú lelkésznek, főgondnoknak s a kedves kis gyülekezetnek; rendben lesz teljesen ez építkezéssel: templom — új harangokkal, orgonával — a lelkész lak s az iskola is, öszre! Az új iskola képét közölni fogjuk.

Tiszaszöllös is iskolát épített jövőre.

Bucsatelep templomát már, melynek építése befejezéséhez s belső berendezése költségeihez legutóbb az állampénztár 10 millió koronával járult s ugyanannyit szavazott meg Békés vármegye is, — az összel, Isten jóvoltából telavatjuk.

A kisujszállási egyházközség három új tantermet s egy tanítói lakást építtetett a közelmúltban. Most a város az u. n. községi iskolai alapvagyon jövedelméből az újvárosi részen emeltetett egy két-tantermes iskola épületet az egyháznak. Tanítói lak is van a tantermek kapcsolatában. A melléképületekre s belső berendezésre 80 milliót ígért a kultuszminisztérium. Az új iskolához egyelőre egy új tanítót választunk. A másik tanterem templomul is szolgál, hol isteniszteletet fogunk hetenként tartani. Az iskolaépület ormán kis torony is van, amelyben lesz egy kis harangocska is. Az épület már áll, csak a vakolás van hátra.

Túrkevében 58 millió költséggel átalakítják a régi, Harsányi-féle lelkészlakot, az új lelképásztort, Tóth Lajos testvérünk és családja részére.

Fegyvernek már régebben gyűjti anyagi erejét, készül az egyház anyásításához, lelkészi állás megszervezéséhez, templomépítéséhez. Ha tüzetesen összeszámláljuk, majdnem ezer hittestvérünk várja vágyó lélekkel e fejlesztést. Most, hogy az ugynevezett Br. Baldácsy alapítvány 50 éves jubileumát fogjuk ünnepelni ez év őszén, ez öröm ünnepre azzal tesz szép koronát az alapítvány intézősége, hogy templomépítésre 10 000 aranykoronát szavazott meg (Fegyvernek politikai község képviselőtestülete is, mely a másik ker. felekezetet gazdagon támogatja, nagyobb összeget folyósít a mélytányos elbánás tekintetéből a református egyház érdekeinek támogatására). Ugyancsak a Br. Baldácsi alap a lelkészi fizetéshez is hozzájárul 10 évig, évi 800 aranykoronával. Az országos gyűjtésre is van engedélyünk. Tantermünk, mely eddig isteniszteleti helyül is szolgált s tanítói lakás és harangozó lak már van. A harangot is felavattuk még ak-

kortájt, mikor I. Horthy István nagyemlékü gondnokunk vezette az egyházmegye ügyeit.

E dolgról is, valamint arról a csodálatos házról **Törökszentmiklóson**, amelyet „Áldozatkészség Házának“ neveztek el, amelynek a vályogját maguk, a hivek s buzgó vezetőik vetették, a falakat maguk rakták fel, maguk faragták az ablakfát, ajtófelet, kalapálták, reszelték a zárat, mindent-mindent maguk csináltak: később irunk, mint országos jelentőségű eseményről. Mert ilyen házat, ugyszólva minden egyházban lehetne és kellene építeni. Most egy előregetett kedves tanítója az egyháznak, lakik e csodálatos házban, melynek falait, mintha nem is emberek rakták volna, hanem maga a Jézus Krisztus, ama Szegéletkö.

Hatalmas előmenetel a külső épülésben. Óh Szentlélek Uristen segíts, hogy a belső épülésben, megtérés, megjobbulás, megszentelődésben is, ilyen nagy, sőt még nagyobb arányokban előremenjünk. Mert a külső épülés csak eszköz; a cél: a belső!

Örökség.

Gyermekeim! Én hagyok egy szívet.
Ez marad néktek minden kincsetek.
Nem nagy örökség, tudom, érzem,
De nekem is csak ez volt mindenem.

Egy szív, amelyik örök harcban áll
A végtelenség nagy magaslatán...
Nem lent a porban harcol koncokért,
De ég belül a tiszta álmokért.

Sokszor bizony szegény, otthontalan,
Sokszor nem értik s olyan maga van.
Sokszor megérzi: nem idevaló
És kigunyolják: balga álmodó!

S mit száz csalódás nyögve tépdesett:
Sebek borítják: égők... véresek...
És kínok ülnek rajt — mint jegenyén
A hollósereg bús tél — elején.

És mégis, ez a szív el nem bukik...
Hitvány célokkal meg nem alkuszik
Nem kell néki a szemét és a sár...
S üveggyöngyök az aranykoronán.

Gyermekeim! Csak ez marad — igen,
Örökül néktek. Nincs más semmi sem.
Egy harcoló szív, mely tépi magát,
Hogy boldog legyen — egyszer — odaát!

Kovácsné Huszár Jolán.

MÉSZÁROS SÁNDOR

halála

Május 10-én megrázó temetés volt. Vagy inkább temetések. Egy és ugyanazon háznál, egy és ugyanazon családból két halott. Előbb az egykor viruló férfi halt meg, Abádszalók község ny. főjegyzője (Arcképét kegyelettel közöljük itt!), a következő napon

a két nagy beteget ápolt hitves édesanyja, a tisztas öreg urinő. Két koporsó, két ravatal — egy szobájában a szép nagy háznak. Ami még különösebbé tette a szomorú alkalmat: az egyik koporsó mellett magas gyertyaszálak égtek-lobogtak a kereszt jelvénye alatt pihent ravatalán az agg urinő, a másik koporsóban, — ha lehet így mondanunk, egyik legreformátusabb család, városunk, gyülekezetünk egyik ősrégi családjának tagja. Milyen szép s milyen felettébb keresztyéni dolog lenne ilyenkor két különböző keresztyén felekezet lekipásztorainak együtt egyszerre szolgálni, Egyik koporsóra pereghetne ugynevezett szentelt víz, a másikra csak könny; az egyiket körülgomolyoghatná a tömjén füstje, a másikat csak a bus magyar imádság... De nem lehet, nem lehet! Róma főpapja, ha e dolgot látta, tudta volna: bizony megengedte volna, hogy fényes papi disz s egyszerű fekete palást együtt lebegtek volna meg azon a szomorú kettős temetésen.

Én, mindkét kedves halott áldott nyugodalmáért s üdvösségéért imádkoztam a

száz és százfőnyi nagy gyászsereggel s azt hiszem, ezért nem haragudott a mi közös mennyei Atyánk.

A mi halottunk, így nevezem közelebbi jelzéssel, a híres nevezetes Mészáros bíró családjából való volt, kiről egykor városunk egyik utcáját Mészáros Biró utcájának nevezték. E családnak egyik régebbi őse, a Szoboszlai ágból, báró is volt és tábornok, Kunhegyesen született, egyszerű kis nádas házban ugyan, de Isten után, s vitézsége által vitte sokra. E báró Mészáros tábornok a köztünk élő tisztas Rázsó családnak (özv. Rázsó Antalné családjának) őse s a ma is élő nagynevű dr. gróf Dégenfeld-Schomburg József egyházkerületi főgondnok szépatyja, (dédatyja).

A boldogult Mészáros Sándor igazi szép barna-piros viruló kun ember volt valaha. Külseje és belső természete szerint is — így mondá egy bölcs ösmerője — tipikus kun.

Sokat szenvedett, hosszú időn át. Felesége hiven ápolta. Két nagybetege, hitvese és édesanyja betegágyai és koporsói mellett, esoda, hogy ketté nem szakadt a szive.

Horváth János, a boldogultnak főjegyző utódja mondott megható beszédet a sirnál...

Szép temetés volt, bus temetés volt. Májusi virulással ujjongott, virult minden: s két koporsóban két elhervadt szív!

Viruljanak... odafent!

Angol bölcs mondások, példabeszédek:

Vigyázz a fillérre, a font sterlingek majd vigyáznak magukra.

Többet ér egy madár a tenyeredben, mint kettő a faágon.

A holnaprahalogatás az élet elrablója.

Szép az, aki szépen cselekszik.

Minden kicsi segít.

A becsület a legjobb rendőrség.

A forgó követ nem lepi be a moha.

A dicsőség utja a sirhoz vezet.

Kevés tudás veszélyes valami.

Mig küzdesz előre, ötkor kelj; majd ha célhoz értél, 7-ig is szundithatsz.

Dr. PÓLYA SÁNDOR EMLÉKEZETE.

Kürülbelül 20 esztendővel ezelőtti do-
logról írok. Szomorú emlékezet ez is. A ha-
talmos erős ember, egyházunk nevezetes
gondnoka, id. Pólya Illyés, elindult velünk
— az anyaszentegyház érdekében, jó hosszú
utra, az egyházmegye legdélibb bástyája,
Tiszasas felé, egyházmegyei közgyűlésre.
Rettenetes hideg szél borzolta a Tisza vizét.
Fáztunk, majd megfagyunk. Megfázott a
hatalmas egészségű ember is, a gondnok s

pár hét múlva gyászének zengett, szomorú
imádság szakadt szivünkől, akkoriban épült
szép háza udvarán s a halott gondnokot,
gyülekezetünk egyik legnevezetesebb em-
berét, gyászolva kísértük ki a nagykerti ke-
leti temetőbe.

Sirt az özvegy akkor, sirt azóta is sokat :
egy gyermeke halálát, unokája gyászát látta.
Ómaga is elerőtlenült, a tisztas asszony,
könyhullatás a kenyere éjjel és nappal.

De még ezzel nem telt be a mérték.

Most újra gyászra rendelte az Ur. Fiai
közül egy, kinek a nevét fájdalmasan irtam
oda e fejezet címéül s arra mását ércebe
öntöttük, tudományos pályára ment. A föld
gazdájának, barázdák tulajdonosának szép
a sorsa. Balzsamot ontó mezők felett jár,
neki virul az aranycsésze virág, a harmat
párája felé gomolyog — a pacsirta a szive

fölött neki dalol... egészség, erő áldás ko-
ronázza. Tagjaiban duzzadó erő, szavában
zengés, arcán egészség pirossága. Boldog
emberek. De egy a Pólya fiuk közül köny-
vek fölé hajlott. Küzdött, tanult. Doktori
diszt is nyert. Tanfelügyelő lett.

S hajh 44 éves korában elsiratták a
zalaegerszegi harangok.

Egy özvegy, árva, — gyászoló testvé-
rek, révedező lélekkel kérdezik : Hogy lehet
ez ? S egy édes anya csak sir, sir, könny-
hullatás a kenyere... Vigasztald őket
nagy jó Isten. S áldd meg, a szülőföld po-
rától távol aki pihen, áldd meg a nyugo-
dalmában !

Ne ölj!

Mintha az kiáltaná e két szót, akinek
arvonásait itt szemlélheti az olvasó. Egy
ifjú ember, kit pünköszt másod napja éjsza-
káján leszurtak az utcán. Sem órála, sem a
gyilkosról, egy másik ifjuról, vagy inkább
gyilkosokról, — mert ketten voltak, — nem
akarok írni. A vér pirossága borzasztó s a
börtön sötétsége is az ! Hát még az édes-
anyai, a szüleik sziv gyásza milyen sötét ! A
megölt ifjú szüleinek fájdalma leirhatatlan,
— a gyilkosok hozzátartozóié is.

Hatalmas predikációt hallgattunk a
mult vasárnap e dolgról, Nagy István lel-
késztársam ajkáról. Nemcsak a gyilkos vét-
kes e bűnben — mondá — de az egész
társadalom, a mai közélet (az ünnepi kores-
mázás, a bálók, a szépelelű társas egyletek-
ben részegítő italok kimérése és minden
minden !). Bizony, úgy van ! A nevelési
rendszer, az elnézések, hiszen nincs már a
ferdeségek ellen még tán egy komoly
hang se, mely felemelkedjék szülők,
előljárók részéről. Még — mondá bátran a
predikáló — a lelkész maga is vétkes tán,
hogy nem megyünk oda a kocsmákba, le-
bujókba, a dorbézolók, a duhajkodók közé
s nem kiáltjuk oda nekik, mint a váratlanul
megjelent kérub-angyal, hogy : „Nem jól van
igy !“ — ha szinte agyonvernek is szavun-
kért bennünket.

Hát nem jól van, így, ahogy van !

Ezt tárgyaltuk — Istennek hála ! —
presbytériumunk gyűlésén is, az istenitisz-
telet után rögtön. Nem jól van, nem jól van !
— mindenki ezt mondta fejbólogatva. Mit
tegyünk, mit tegyünk ? Mig az államhata-

talom, rendőrség, közbe nem lép; míg a szülők, apák, anyák — családi tiszta neveléssel segítségükre nem sietnek: tehetetlenül áll az egyház. Gyermekünk elbuknak idő előtt, szívüket a sátán morzsolja szét... Szülők ruhájukat és keblüket késő bánatban megszagatják... Sirnak.

Amit a predikációban hallottunk, hogy a gyilkosság megtörténte után a nótázás és táncvigalom tovább folyt volna, hinni se merjük. Hiszen akkor az ott levők piros meleg vérben táncoltak volna!

Pici kis tanulságunk pedig amellet, hogy vért ontani nem szabad, — légyen az is, hogy nem szabad ám ölni becsületet, tisztességet sem (beszéddel, pletykával) békességet, boldogságot sem, nem szabad senkinek egy jó percét se megölni. Sőt!

Uj. Kürti Kálmán
Megölték pünköszt másodnapja éjjelén.

Harangavatás Törökszentmiklóson

Püspök atyánk, dr. Baltazár Dezső, f. hó 20-án, Törökszentmiklóson avatja fel az új harangokat, egy 18 mázsás.

Nagyszerű ünnepély lesz ez. A törökszentmiklósiak küldöttsége a kisujszállási állomásig eléje utazik a 19-én délután 3 órai vonattal ideérkező püspöknek, ki másnap ott predikálni fog. A püspök beszéde előtti imát a „Szeretet” szerkesztője mondja.

Az ünnepély lefolyásáról, részleteiről, esetleg, ha hozzájuthatunk, képekben is beszámolunk. A kisujszállási hiveket kérjük, hogy a 19-én d. u. 3 órakor a vasuti állomásnál történendő üdvözlésnél minél nagyobb számmal jelenjenek meg. A harangjaink akkor megkondulnak.

Gőg és alázatosság.

Egy kalaptörténet.

A Kvékerek vagyis „reszketők” felekezetét Fox György csizmadia mester alapította Nem azért nevezik pedig őket reszketőknek, mintha nagyon szeretnék a kocsonyát, hanem, mert papot nem tartanak s összegyűlve a templomban, arra bizzák a prédikálást, akit a Szentlélek megszáll, amit abból ítélnék meg, hogy az illető reszket. (Hátha a harmadnapos hideg járja? Szedő.) Ezek, mint minden műkeresztyén, külsőleg alázatosok, de annál nagyobb bennük a lelki dölyf. (Azt hiszik, hogy így-ugy, ők jobbak másoknál. Szegény gyarlók!) Történik a dolog, hogy egyik főemberük Penn Vilmos találkozott II. Károly angol királlyal. „A Kvéker le se vette a kalapját, úgy kezdett csevegni a királlyal nagyfennen. A hatalmas király levette a saját kalapját. Mire Penn így szólt egyszerre: Csak tedd fel a kalapodat, Károly testvér! — „Nem Penn barátom, — szól a király — itt csak egy szál ember fején lehet kalap!”

Még egy kalaptörténet.

Ugyanaz a Károly király a tó partján sétálgatott, levett kalapját kezében tartva. Oda-odament a tóhoz s az ott uszáló kacsáknak a zsebéből ennivalót szórt. Szerette az állatokat.

Egyszer ehol ni, jön London polgármestere, ki nem ismert rá a királyra. A polgármester, szörnyű nagy ur még Londonban is, kegyesen oda szól a királyhoz, ki előtt még kegyesebben megállott ott a tó parton: „Csak tegye fel, kérem, a kalapját!” — „Nem Ön előtt vettem le — mondá a király, — hanem a ... kacsák előtt.

Kérem mindazokat, helyben, vagy vidéken, akik valamely akadály miatt nem kapták a „Szeretet”-nek régebbi számain, forduljanak akár személyes jelentkezés, akár szóbeli izenet, vagy postautján hozzám s a kívánt számokat azonnal kézbesíteni vagy küldeni fogom. Szerk.

Ismét nagy uthoz készülök.

Julius végén Finnországba, messze-messze az északi sark irányába, utra indulok a helsinki-i világkonferenciára. Két napi utam lesz a Keleti vagy Balti tengeren is. Eljutok, ha lehet a fent északon lakó lappok földéig. A tengerig is ám több lesz az utam ezer mérföldecskénél. Majd irok még erről. Kérem a „SZERETET” kedves olvasóit, hogy kísérjenek el gondolatban, áldást kívánó lelkükkel s imádságaikkal.

Ha visszatérek, majd irok, s előadásaimban beszélek sokat a finnekről, kik nekünk magyaroknak legközelebbi rokonaink. Egy törzsöknek vagyunk két meszeszéhajlott ága!

Köszöntsem-é őket fenn a hűvös éjszakai, forró szívű magyarok nevében?

A szerkesztő üzen:

Korsósatyámfia iránt (Alpár) rokonszenvvel vagyok, mert az igazságot keresi s hogyha meggyőződik, azt írja, cselekszik is. Ez a fő! Mert vivódni, levelező lapokat írni: ez magában véve kevés!

Hogy én a „Szeretet” szerkesztője csupán írom-é, amit irok, vagy cselekszem is: erre azt felelem, nézzen utána az életnek! Hogy életem minden helyzetében úgy cselekszem-é, mint Krisztus cselekedett volna? **Igyekszem** úgy cselekedni! Mert fenséges célkitűzés ez, valamint ama másik is: Legyetek tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok tökéletesek! Ki lehet olyan tökéletes, mint a mennyei Atya és az Úr Jézus Krisztus?

Vasúti menetrend.

Érkezik. Budapest felől: 0:05, 4:10, 10:10 (gyors), 11:58, 16:31 (gyors), 18:32, 20:24 (gyors). Debrecen felől: 0:43, 3:32, 6:10, 9:43 (gyors), 13:42 (gyors), 15:02, 19:22 (gyors). Kál-Kápolna felől: 3:29, 7:55, 15:17, 19:17. Dévaványa felől: 7:39, 18:00.

Indul. Budapest felé: 0:55, 3:43, 6:13, 9:44 (gyors), 13:43 (gyors), 15:09, 19:23, (gyors). Debrecen felé: 0:10, 4:20, 10:11 (gyors), 12:03, 16:32 (gyors), 18:34, 20:25 (gyors). Kál-Kápolna felé: 4:40, 10:20, 13:53, 20:30. Dévaványa felé: 1:30, 13:50.

Átengedem ezt a dicsőséget a róm. kath. egyház szentjeinek, kik „állítólag” egészen betöltötték a törvényt, sőt még felesleges jót is cselekedtek.

Kedves Korsós Atyámfia! Hitem szerint a református egyház tudománya: egyszerűsége, tisztasága, lelkiisége folytán legjobban megfelel a Szentírás tanításainak. Ezért én ezt követem és ajánlom. Ezt én így szoktam kifejezni: Inkább a fejemet válasszátok el testem többi részétől, mint engem apám drága hitétől, amelynek utaira édesanyám sziveszava, tehát Istené s Jézus Krisztusé után a legnagyobb szeretet vezetett.

Külön levelet senkinek sem ígértem, mert sem erőm, sem időm ehhez! Lapom egymásután következő számaiban feleletet kaphat Atyámfia! — igazságot kereső lelke töprengéses kérdéseire. A 2-ik számban pl. ott van az egyháztalálkozó fejeletéről szóló cikk. Olvassa csak figyelmesen. Aztán jön hamarosan a „Szeretet” naptára 1927-re. Ha élünk a „Református keresztyén ember könyve”. Csupa felelet kérdéseire. Szeretettel várom újabb levelét.

Füredről egy nagyon szerény valaki ilyen aláírással küldött levelet: „Egy Bolond Miska.” Ha nem ismerném Máté ev. V. 22. versét, kiviccelném. Ez távol legyen tőlem. Én az angolokat jobban ismerem, mint B. M. ur s jobban is szeretem őket; hiszen voltam köztük. Hogy mégis a régi gyökeres magyar vallásosságot akarom visszahozni, ezt én nagyon tudom, miért teszem. Röviden csak annyit irok ide, mivelhogy az idő is pénz, meg a papír is: Azért akarom azt visszahozni, mert azt tartom a legigazibb vallásosságnak. A magyar ember — sajnos! — sok esetben Istenről elfeledkező, istenkáromló, bűnös így, meg amúgy, de ha vallásos, akkor abban is igazi művész, mint mindenben, amire ráteszi a kezét vagy a szívét.

Most került ki a nyomdából Angliáról írott kis könyvem. Szeretném, ha elolvassná Atyámfia. Rögtön más Miska lenne.

Ne nehezteljen, én se neheztelek persze. Folytassa szép rendes életét tovább. De ne feledje, hogy nemcsak cselekedetek által idvezülünk, hanem hit által, az pedig Isten ajándéka!

A „Szeretet” buzgó lelkesítéssaim jóakaró fáradozása folytán hovatovább terjed. De még jobban kell terjednie.

Egyházunk érdeke, hogy minél szélesebb körben olvassák. Kérem az önzetlen segítséget!